

Народ, що не знає своєї історії, є народ сліпців.

Олександр ДОВЖЕНКО.

Чорноморські новини

ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНА ГАЗЕТА

№ 32
(22457)
ЧЕТВЕР
3
СЕРПНЯ
2023 РОКУ
Виходить
із 19 липня 1917 р.

90 років потому

Парламенти 28 країн визнали Голодомор геноцидом українців, із них більше десяти — після початку повномасштабного вторгнення росії

Від винищення українців наймасштабнішим Голодомором, керованим з Москви, відділяє дев'ять десятиків років. Майже півтора з них наша країна змушена протистояти повномасштабному нападу росії. І саме сучасний період російсько-української війни, страшний числом жертв, сформував для цивілізованого світу прищиплений запит на правдиву інформацію про історію взаємин країни-агресорки й України в минулому.

Понад 10 країн на найвищому рівні з минулого року визнали, що у 1932—1933 роках проти української нації було вчинено геноцид. Серед них такі потужні політичні гравці, як Німеччина, Франція, Велика Британія. «Укрінформ» (www.ukrinform.ua) відстежує, як відновлення пам'яті про минуле згуртовує та допомагає послаблювати маніпулятивні російські впливи.

Чому житниця стала кривавою землею

Парламенти Хорватії, Словаччини та Люксембургу визнали Голодомор геноцидом українців у червні. У липні офіційно пошанували історичну справедливість про цю страшну сторінку живання українців у ХХ столітті в Італії та Нідерландах.

«Голод мав штучний характер і був результатом радянської політики примусової колективізації, яку в 1932 році розпочав

радянський лідер Йосип Сталін», — це ярлик зі звіту, підготовленого для дебатів у Палаті громад парламенту Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії. Рішення нижньої палати про визнання Голодомору 1932—1933 років геноцидом наприкінці весни було ухвалено одностайно.

Національні збори Франції засудили масові порушення прав і свобод українців у 1932—1933 роках та цілеспрямоване винищення у резолюції минулого травня. У документі конста-

тували: «Житниця стала «кривавою землею». Цей злочин досягнув свого піку в перші місяці 1933 року: щодня від голоду гинули тисячі українських селян. Впровадження штучний голод тоді отримав назву Голодомор — «знищення голодом».

Наразі, як повідомляє Український інститут національної пам'яті, Голодомор визнали геноцидом парламенти 28 держав: Австралії, Бельгії, Болгарії, Великої Британії, Грузії, Еквадору, Естонії, Ісландії, Канади, Колумбії, Латвії, Литви, Люксем-

Україна і світ

бургу, Мексики, Молдови, Німеччини, Парагваю, Перу, Польщі, Португалії, Румунії, Словенії, Словаччини, США, Угорщини, Франції, Хорватії та Чехії. Це є низка країн, у яких ухвалені нижніми палатами визнання проходять погодження у верхніх. Так, пропозицію вже підтримали всі члени правлячої коаліції у Палаті представників парламенту Нідерландів. Тепер цей документ має погодити Сенат.

Українофобство крізь віки

«Світ побачив справжню колонізаторську природу російського державного утворення, в якій би іпопаста вона не поставала: то царська імперія, чи то СРСР, чи сьогоднішня так звана рф. Мета діяльності у різних формах залишається упродовж багатьох років, на жаль, однаковою — знищити український народ як такий», — коментує Володимир Тиліцак, заступник голови Українського інституту національної пам'яті. «Одночасно протягом минулого і нинішнього років ми бачимо численні результати багаторічної роботи щодо донесення правди світові про Голодомор як геноцид».

Визнання іншими країнами геноцидом вчиненого у 1932—1933 роках винищення голодом від чотирьох до десяти мільйонів українців важливим є особливо тепер, коли із 24 лютого 2022-го російська федерація веде проти нашої держави відкрити

повномасштабну війну. «Пам'ять про Голодомор та радянські злочини проти українського народу набуває ще більшого значення сьогодні у світлі російського вторгнення та нової спроби стерти українську національну ідентичність», — ідеться у резолюції, яка визнає Голодомор 1932—1933 років геноцидом українського народу і за яку проголосували цими днями італійські сенатори без жодного голосу проти.

«Світ має бачити ество російського нацизму», — коментує Володимир Сергійчук, історик. — Наші північні сусіди фізично знищували нас після Перейславської ради впродовж століть, бо жодного разу не були покарані за свої злочини. Робили це з особливою жорстокістю від 1708 року, коли російське військо за наказом Петра І спалило Батурин. Подальші дії: заслання українців, нищення національної свідомості і пам'яті голодомором, навіть перейменування населених пунктів і вулиць — це все вчинялося задля насадження російських наративів».

Ще у 1993 році Естонія першою засудила злочини дії винищення голодом українців сталінським Радянським Союзом, у якому головною завжди була росія. Причому, що 21 квітня 2022-го естонський парламент одностайно першим ухвалив рішення про визнання сучасних дії російських збройних сил та військово-політичного керівництва рф геноцидом українського народу. (Закінчення на 2-й стор.)

Точка зору

рами лідери до пітера летіли. Краще б росія замість обіцянок відновила зернову угоду і повернулася в правове поле ООН. Але й малої частини достатньо, щоб Іран наважився на захоплення танкерів у міжнародних водах або Китай пішов на морську блокаду Тайваню. У якому кабінеті Держдепартаменту вирішили діяти. Підбрали дипломатичні інструменти, а як матеріальний таран використали ізраїльське судно Аms1. Єврей, суверен звичайної практики, на весь світ розтрубили, що працюють у Україні і порушують права людини. І якщо це правда, то російській блоkadі українських портів у Чорному морі настане гаплик. Про неї згадають хіба що у Гаазі, розглядаючи воєнні злочини московського режиму. Кануть у небуття і російські плани «звільнення Африки від колоніальної спадщини», пов'язані з наміром укротити проврані накопичені перед кремлем борги та наміром путіна подарувати найбіднішим країнам «чорного континенту» частину продовольства, вкраденого в Україні. Про такі наміри божевільний дідуган повідомив із трибуни 27-го пектербурзького економічного форуму. Але очікування оплесків не дочекався. Крадене — воно і в Африці крадене. І президент ПАР Матамела Сірл Рамафоса резонно зауважив, що не за да-

Гаплик блокаді

стурбованих проблемою свободи судноплавства. Блокада росії у Чорному морі — лише мала частина такої проблеми. Але й малої частини достатньо, щоб Іран наважився на захоплення танкерів у міжнародних водах або Китай пішов на морську блокаду Тайваню. У якому кабінеті Держдепартаменту вирішили діяти. Підбрали дипломатичні інструменти, а як матеріальний таран використали ізраїльське судно Аms1. Єврей, суверен звичайної практики, на весь світ розтрубили, що працюють у Україні і порушують права людини. І якщо це правда, то російській блоkadі українських портів у Чорному морі настане гаплик. Про неї згадають хіба що у Гаазі, розглядаючи воєнні злочини московського режиму. Кануть у небуття і російські плани «звільнення Африки від колоніальної спадщини», пов'язані з наміром укротити проврані накопичені перед кремлем борги та наміром путіна подарувати найбіднішим країнам «чорного континенту» частину продовольства, вкраденого в Україні. Про такі наміри божевільний дідуган повідомив із трибуни 27-го пектербурзького економічного форуму. Але очікування оплесків не дочекався. Крадене — воно і в Африці крадене. І президент ПАР Матамела Сірл Рамафоса резонно зауважив, що не за да-

Свобода судноплавства — світова проблема

Про основи міжнародного права після початку російської війни проти України намагаються не згадувати взагалі. Але якісь правила, що не дозволяють стріляти ввіялом від живота один в одного, у світі таки залишаються. Одне з правил — забезпечення вільного судноплавства поза зоною бойових дій. Якби його не було, то будь-який збройний конфлікт перетворився б на привід для початку світової війни. До цього йшло на Близькому Сході, у В'єтнамі, біля берегів Кореї чи Тайваню. Але не доходило і поки що не дійшло.

Поки що. Бо бажання кремля перетворити північне узбережжя Чорного та Азовського моря на зону своїх воєнних дій загрожують негайно перетворитися на реальність. На щастя, існують обставини та правила, які не дозволяють агресорам розвернутися зараз на повну силу. Маються на увазі обмеження щодо проходження військових суден та військових вантажів через Босфор і Дарданелли, із Се-

редземного моря у Чорне. Так звана Конвенція Монтре, ухвалена 1936 року. Турецький суверенітет над протоками встановив під час Другої світової війни.

Турецький уряд не пропускате до наших берегів російські військові вантажі. Суден, які працюють в Україні і перевозять через протоки українське зерно, обмеження, звісно, не стосуються. Але росія блокує наші порти, і знадобилися дві «зернові» угоди (Туреччина, ООН, Україна та Туреччина, ООН, росія), щоб налагодити вивезення українського й російського врожаю. Від самого початку кремлівський режим використовує свою угоду для шантажу (наша газета про це писала), а потім взагалі розірвав її. Але угоду України з ООН та Туреччиною ніхто не денонсував. І її можна втілювати без росії.

Зруйновані агресором портові споруди та зернохранилища Одеси й Миколаєва не дозволяють наразі відновити експорт українських продовольчих товарів у повному обсязі. Але є обхідні шляхи. Наприклад, українські порти на Дунаї, поблизу Румунії, члена НАТО, а також

великий румунський порт Констанца, до якого з України рухають подати. У сукупності за обсягом перевезень ці порти не набагато поступаються Одесі, Миколаєву, Чорноморському та Південному. І якщо не тотальна блокада, оголошена агресором, завдання українського експорту було б вирішене.

Утім, обстріл українського порту Рені в ніч на 24 липня показав, що ворог здатний діяти впритул до території Румунії, яку захищає 5-й пункт Статуту НАТО. А пошкодження румунського судна в Рені засвідчили, що умовний кордон легко переступити. Причому переступити без особливих наслідків для кремля. Якраз напередодні російське обстрілю порту Рені координатор Ради національної безпеки США Джон Кірбі заявив, що військові кораблі США не збираються супроводжувати в Чорному морі судна, які працюють до України або завантажені українським зерном.

Містеру Кірбі забули доповісти

Джон Кірбі поки що, слава Богу, не президент США. А у Вашингтоні достатньо людей,

Рештки імперії

Хто із політиків забере електорат «ОПЗЖ»

Протистояння з росією від самого проголошення Незалежності було центральною темою української політики. Уже з ранніх 1990-х кремль продукував нові й нові конфлікти, сподіваючись, що українська влада не втримає ситуацію: проголошення «незалежності Криму», спроба захоплення Тузли, газові війни, Чорноморський флот, блокування руху в НАТО, Харківські угоди, гібридна агресія 2014-го... Росія працювала системно й наполегливо, з кожною новою кризою дедалі гірше маскуючи свої правдиві наміри — прибрати Україну до рук або знищити її.

Але це не зупинило українських проросійських політиків і громадських діячів від постійних повторів: «насправді вина не росія, а заокеанські куратори Києва». Проросійські партії в Україні з початку 2000-х витворили політехнологічну реальність «двох Україн» і системно на ній паразитували, протистояючи «україномовній захід» «руськоговорячому юго-восточку». І навіть після анексії росією Криму й розпадовання війни на Донбасі цей наратив не зник.

Мабуть, у Москві так повірили у власну вигадку, що у лютому 2022 року кремлівський

диктатор вирішив «покінчити з проблемою України». Але його повномасштабне вторгнення мало протилежний ефект. Укренна після 24 лютого 2022-го пережила, може, найглибшу із трансформацій за свою новітню історію.

У кремлі сподівалися, що наша держава розчиниться у проєкт «єдина руськава народна». В Україні і справді залишилася один народ, але його навіть у гарячці не назвали «русским». Навпаки — вперше за довгі десятиліття українська політика позубулася будь-яких проросійських проєктів. Якись померли

власною смертю, комусь допомогли компетентні органи.

Однак виборців старих проросійських сил рішенням РНБО не заборонили. Що ж відбувається з цим електоратом зараз? Яку трансформацію переживають проросійські виборці? Які цінності вони мають тепер, після нападу росії? Кому симпатизують? Що з нових і старих політиків сподівається захопити собі чужий маленький уламок політичної імперії росії?

З цими запитаннями «Українська правда» (www.pravda.com.ua) звернулася до провідних українських соціологів.

Скільки залишилося проросійського електорату

Щоб зрозуміти, які трансформації переживає електоральна ніша, котру прийнято вважати проросійською, варто спершу зрозуміти, звідки вона взялася, як і ким формувалася.

Не буде перебільшенням сказати, що час мє двома Майданами був епохою кристалізації та найбільшого злету прокремлівських проєктів в Україні. Особливо після перемоги у 2010-у на президентських виборах Віктора Януковича та триумфу його Партії регіонів на парламентських виборах 2012-го.

Очевидно, що соціологія тих квазі-диктаторських часів була викривленою, але саме тоді проросійська електоральна ніша сягнула свого піку: до 30—40% підтримки. Більш ніж ласий шматок. Тоді ж вона чітко артикувала своїх лідерів та назавжди оформилася у політиці як «проросійський виборець «регионалі». Пізніше назви різних улаmkів ПР змінюватимуться, але електорат залишатиметься той самий.

В обіймах чорноморського степу

У суботу, 29 липня, відшумів приурочений до Дня Української Державності фестиваль «Чорноморський степ» — свято культурних, етнографічних, екологічних та інших ініціатив спільнот Одещини, учасниками якого стали люди різних національностей і конфесій, вродоба та яка.

У високості — блакитне небо, по вінця сповнене золотого сонця, внизу — блакитне море та білосніжні чайки, а поруч, на фестивальному майданчику, наповненому жовтими й синіми музиками, — море музики, усмішок, дружніх обіймів і радості від зустрічі офлайн. Емоційну атмосферу «якдовийни» підсилює відсутність сирен та спокій, розлитий у літньому повітрі.

Ми знаємо, кому дякувати за можливість задумане, і тому перші слова ведучого, лідера гурту «Друже Музик» Максима Трубінова — про наших захисників, про тих, хто боронить нашу Україну. (Закінчення на 4-й стор.)

Людина і час

Пасіонарна місія Тараса Максим'юка

30 липня відомий колекціонер-україніст Причорномор'я, краєзнавець і публіцист Тарас Максим'юк відзначив славний ювілей — 80 літ від дня народження

Упродовж останніх 63 років життя Тараса Івановича незмінно протікає в Одесі, історію і культуру якої він глибоко знає й популяризує, особливо її український сегмент. Україноцентричність — базова основа його переконань, світогляду і принципів дії та поведінки в професійних зацікавленнях. Водночас він відкритий іншим етнокультурним, якими наповнений причорноморський край. Можливо, тому є багатим гостем не тільки українського, а й болгарського чи єврейського культурних центрів, з інтересом відвідує заходи польського, грецького та інших товариств. Бути в гуці культурних подій і діяти — один з визначальних принципів цієї екстраординарної людини.

Що визначило цей пасіонарний національний психотип?

Народився Тарас Максим'юк у 1943 році на території Польщі, в древньому місті Ломжа, заснованому ще українськими князями. У лютому 1945-го його родину було примусово переселено на південь України. Пуловини з малою батьківщиною розірвали. Піщаний Брід (раніше німецька колонія Шпелер) — Вознесенськ — Миколаїв — такою є географія його дитинства і юності. Саме тут, на півдні України, через війну катастрофічно бракувало робочих рук.

Більшу частину переселенців, передусім у селах, складали українці. А решта батька і засланця в Комі АРСР у 1946-у — ще один факт свавілля влади, який потребував осмислення. Вихованням малого Тараса займався, здебільшого, дідусь і бабуся.

Якщо ми розглядаємо у широкому діапазоні нашу історію, то не можемо не помітити, що з давніх-давен існувала «українська ідея» і були як її провідники, так і їх послідовники, які згодом приймали естафету, поширювали і втілювали цю ідею в нових історичних умовах. Для Тараса Максим'юка такою особистістю став відомий археолог і просвітянин, пристрасний збирач української фольклору та старовини Феодосій Тимофійович Камінський (1888—1978). Він був членом миколаївської «Просвіти» (1906—1910), особисто знав М. Аркаса, Д. Яворницького, М. Грушевського, І. Франка і Лесю Українку. Поетеса навіть подарувала Камінському бандуру. У 1920-ті очолював Миколаївський історико-археологічний музей, відіграв значну роль у створенні історико-археологічного заповідника «Ольпяки». Національні переконання Феодосія Тимофійовича не давали спокою НКВС. Він був репресований у «справі СВУ» і провів у торах 24 роки. Після реабілітації у 1954-у працював у Миколаївському краєзнавчому музеї. Своїми розповідями з археології, історії, краєзнавства, фольклору науковцям розпалив уяву підлітків і прищепив любов до української старожитності. На колонізованих просторах, охоплених русифікацією, подібне спілкування було «українським озоном».

Подальшу долю Тараса Максим'юка визначила Одеса. Саме тут у 1964 році він розпочав збирати українську, будучи на той час уже студентом Одеського інституту інженерів морського флоту (із 1960-го по 1964-й навчався в Одеському державному будівельно-інженерному інституті). Після завершення навчання працював інженером Іллічівського (нині — Чорноморського) морського торговельного порту та Чорноморсько-Азовського управління морських шляхів (1971—1988). Там

познайомився з колегою-інженером Сергієм Зеноновичем Луциком (1925—2015), який істотно вплинув на світоглядний і професійний вибір колекціонера. Тарас Іванович цілком заслужено вважає себе його учнем.

Поєднання широкої ерудиції, цілеспрямованості, художньо-естетичного смаку, товаришескої й практичності в такому культурно-торгівельному центрі, як Одеса, не могло не дати багатого результату. Тарас Максим'юк вишукував цікаві артефакти через знайомства, дружбу з авторами, в антикварних та букиністичних магазинах, на Старокиному ринку, ба навіть у підвороттях чи контейнерах для сміття, як це було, скажімо, з великою колекцією творів відомого представника андеграунду Юрія Коваленка. Згодом у галереї «Міст», де директором тоді була мистецтвознавиця Тамара Михайличенко, відбулася показова виставка одеського експресіоніста, яка викликала радісну, бурхливу реакцію у безтурботного автора. Почесне місце у зібранні Максим'юка посідають твори Амвросія Ждахи, Олега Соколова, Миколи Степанова. Є також роботи Єрафима Чаркіна, Вадима Целоусова та інших мистців.

Щоб належним чином оцінити діяльність Тараса Івановича в умовах Одеси радянського періоду, слід зважити на тодішні реалії з науюною неоперською ідеологією: українська суб'єктивність усліджувалася, а історична місія в освоєнні півдня — нівелювалася. У цьому сенсі створення Українського культурологічного музейно-виставкового центру «Тарасів дім» — системне накопичення артефактів, пов'язаних з різноманітною діяльністю української інтелігенції та вихідців з народу, — було викликом «російському світу». Можливо, саме тому в коридорах місцевої влади так і не знайшлося зацікавлених осіб, які підтримали б зусилля колекціонера створити музейно-пальний музей під такою назвою. Тарас Максим'юк був готовий передати експонати в дарунко місту, а взаєм просив лише затвердити його у статусі хранителя колекції.

Наразі «Тарасів дім» існує лише як віртуальна структура і включає кілька тематичних збірок: «Одеса — Шевченкові», «Графічна лінія А. Ждахи», «Українське книговидання в Одесі XIX—XX ст.», «Сторінки історії українського словника», «Сто років українській поштовій листівці», «Мечетан з Одеси» Є. Чиканенко, «Українські літературні альманахи і збірники», «В. Боровик та І. Ліпа — засновники Братерства тарасів», «Лензлемі пером. М. Жук в історії української культури».

У цьому сенсі краща ситуація з тією частиною колекції Максим'юка, яка презентує творчість Михайла Жука, — із 2022 року вона є складовою Музею сучасного мистецтва Одеси. Слід віддати належне колекціонеру-українофілу, який наполегливо популяризував твори видатного українського модерніста: організував виставки, готував публікації в періодиці, видавав листівки під грифом «Тарасів дім».

Більша частина шевченкіани зберігається у фондах Шевченківського національного заповідника в Каневі. Частину зібрання експонував в Україні (від 1968-го), США та країнх східної Європи.

Уперше в Україні колекціонер почав практикувати «виставку однієї картини» — панно Михайла Жука «Біле і чорне», яке вважається вершиною творчості митця раннього періоду. (Закінчення на 3-й стор.)

Політична палітра

Після нападу росії в 2014-у на Крим і Донбас кількість цих прихильників москви і ПР в українських опитуваннях відчутно зменшилася. Частково через те, що люди переосмислювали свої погляди, але найбільше — якраз через російську окупацію.

«Якщо говорити про часи великої підтримки ПР, то це було тоді, коли основний її електорат перебував саме на Донбасі: в Донецькій та Луганській областях. Ці регіони потім стали не підконтрольними Україні, і там залишилося багато людей. Є підстави припускати, що серед тих, хто залишився на неконтованих територіях Донбасу із 2014-го, переважна більшість підтримувала до того саме Партію регіонів. Відтак зрозуміло, що уже просто через арифметичне неврахування цих регіонів частка проросійських виборців відчутно зменшилася», — пояснює Андрій Біченко, керівник соціологічної служби Центру Разумкова.

Після повномасштабного вторгнення путіна у 2022 році ця частка стала ще меншою. (Закінчення на 2-й стор.)

В обіймах чорноморського степу

• Фестиваль

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)
Короткі вітання від співго-
розпорядників фестивалю, а далі —
лаконічна, концептуальна лекція
доктора історичних наук Олек-
сандра Музичка, що задала тон
усьому заходу, — про Держав-
ність, про історію боротьби за
незалежність та етапи фор-
мування колориту чорноморсь-
кого краю.

У фестивалі взяли участь хер-
сонці — учасники форуму

«Післявоєнне відновлення тери-
торій з практичним компонентом
у вигляді використання інстру-
менту інтеграційного захо-
ду для відновлення на рівні
громади», спрямованого на
підтримку спільнот, що перебу-
вають на лінії фронту, який на-
передодні провела ГО «Десяте
квітня». Наші сусіди намагали-
ся не тільки усвідомити існуючі
проблеми, а й окреслити мож-
ливі шляхи їх вирішення, буду-
вати плани відновлення вже
звільнених територій та тих гро-
мад, які очікують звільнення.
Надзвичайно органічним бу-
ло спілкування з поетесою, ке-
рівницею літературно-драма-

тургічної частини у Херсонско-
му театрі імені Миколи Куліша
Альоною Мовчан та її співучи-
ком Віктором Ревенком. Їхня
поетична розповідь-вистава
«Подружжя з Херсона» про час,
проведений в окупації, нікого не
залишила байдужим.
Ці молоді люди змогли виїхати з
малесеньким синачком із окупованого
Херсона лише у вересні 2022-го — за
два місяці до звільнення рідного міста.
Знаючи, що окупанти перед ви-
ходом із правобережної частини Хер-
сонщини знищили або пошкодили об'єкти
цивільної інфраструктури, заміну-
вали у місті майже все, вкрали та
вивезли техніку й обладнан-
ня, подружжя започаткувало
літературно-музичну акцію
«Герої без зброї». У дев'яти

містах України вони зібрали гроші на
укремплєння пожежних частин
розповіли про свою соціально-
культурну, волонтерську діяльність
в умовах війни, пре-

дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля

реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності

ПОВІДОМЛЕННЯ про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля

Фізична особа-підприємець Бодюк Катерина Дмитрівна, реєстраційний номер облікової картки платника податків — 3255615622, інформус про намір провадити плановану діяльність та оцінку її впливу на довкілля.

1. Інформація про суб'єкта господарювання
Юридична адреса: 65074, Україна, м. Одеса, вул. Маршала Малиновського, буд. 67, кв. 4.

2. Планована діяльність, її характеристика, технічні альтернативи
Планована діяльність, її характеристика

Нове будівництво комплексу дорожнього сервісу на території Тузлівської сільської ради за межами села Тузли (к.н. земельної ділянки 5125085600.01.002.0589).

Технічна альтернатива 1
Планується нове будівництво комплексу дорожнього сервісу на території Тузлівської сільської ради за межами села Тузли, призначеного для прийому палива автоцистернами, зберігання його у підземних резервуарах та ємності газозаправного модуля, та заправки автомобілів. Передбачається розміщення резервуарного парку з чотирьох підземних двохствінних резервуарів для бензину та дизельного палива (3 резервуари по 25 м³ та 1 комбінований резервуар-аварійний резервуар на 25 м³ (5 м³ + 20 м³)), з розміщенням заправного пристрою з паливо-розподільною колонкою типу «Shelf 200-4» на всім заправним пістолетів для видачі бензину та дизельного палива, також встановленням газозаправного модуля АГЗС V=5 м³ з окремою однопістолетною газорозподільною колонкою.

Технічна альтернатива 2
Розглядається розміщення 3-х двохствінних наземних резервуарів по 25 м³ з бензином і дизельним паливом з окремим розміщенням на острові паливорозподільної колонки, резервуар-аварійного підземного резервуару на 25 м³ (5 м³ + 20 м³) та з встановленням газозаправного модуля АГЗС V=5 м³ з окремою однопістолетною газорозподільною колонкою.

3. Місце провадження планованої діяльності, територіальні альтернативи
Місце провадження планованої діяльності, територіальні альтернативи 1
Одеська область, Білгород-Дністровський район, Тузлівська сільська рада (за межами населеного пункту), к.н. 5125085600.01.002.0589.

Проектований об'єкт розміщується на частині земельної ділянки загальною площею 0,8000 га на території 0,3185 га. Земельна ділянка перебуває у приватній власності.

Цільове призначення ділянки — для розміщення та експлуатації об'єктів дорожнього сервісу. Категорія земель — землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення.

Місце провадження планованої діяльності, територіальні альтернативи 2
Планована діяльність можлива лише на даній території.

4. Соціально-економічний вплив планованої діяльності
Позитивний, довготривалий. Надання послуг щодо заправки автомобілів якісним паливом, створення додаткових робочих місць, розвиток місцевої інфраструктури, збільшення надходжень до місцевого та державного бюджетів.

5. Загальні технічні характеристики

на підготовка і захист території за альтернативами

щодо технічної альтернативи 1
Передбачено проведення інженерно-геологічних вишукувань, топографо-геодезичних робіт у необхідному обсязі. Закриті заходи несуть охоронний, відновлювальний, компенсаційний характер.

щодо технічної альтернативи 2
Аналогічні технічні альтернативи 1.

Аналогічні технічні альтернативи 1.
щодо територіальної альтернативи 1
щодо територіальної альтернативи 2
Не розглядається.

8. Сфера, джерела та види можливого впливу на довкілля
щодо технічної альтернативи 1
— на атмосферне повітря — викиди забруднюючих речовин від зберігання палива та резервуарного резервуару, від паливозаправної колонки дизельного палива і бензинової газозаправної колонки, від резервуарного генератора, викиди забруднюючих речовин від двигунів транспортних засобів під час в'їзду-виїзду на майданчик, від експлуатації септика та очисних споруд поверхневих стоків — під час експлуатації об'єкта; викиди забруднюючих речовин від операцій з перевантаження будматеріалів, проведення зварювальних, різальних, лакофарбових робіт, улаштування дорожніх покриттів, викиди від будівельної техніки та обладнання — під час проведення будівельно-монтажних робіт;

— опосередкований вплив за рахунок водоспоживання та водовідведення, можливі негативні впливи від потрапляння забруднюючих речовин у водне середовище мінімізуються встановленням ефективних очисних споруд поверхневих та побутових стоків, розробкою і реалізацією заходів з захисту водних ресурсів;

— відходи — виробничі та побутові відходи, що утворюватимуться під час експлуатації об'єкта, проведення будівельно-монтажних робіт, тимчасово зберігатимуться у спеціально відведених місцях відповідно до їх складу, передаватимуться з метою подальшої переробки або утилізації згідно із Законом України «Про управління відходами»;

— шум, вібрація — очікується незначний допустимий вплив при експлуатації об'єкта за рахунок роботи технологічного обладнання, двигунів транспортних засобів, під час проведення будівельно-монтажних робіт можливе шумове навантаження за рахунок роботи будівельної техніки, обладнання і механізмів;

— геологічне середовище (надр), рельєф, ґрунти, ландшафт — з урахуванням реалізації передбачених заходів захисту ґрунтів від забруднення негативного впливу під час штатної експлуатації проєктованого об'єкта не очікується; незначний вплив під час проведення будівельно-монтажних робіт обмежується ділянкою проєктування;

— рослинний і тваринний світ, заповідні об'єкти — виробча земляних насаджень не передбачена, реалізація проєкту передбачає озеленення території об'єкта газом та травоуспішчю та декоративними деревами малорослими, кущами троянд;

— наводлише соціальне середовище (населення) — очікується позитивний вплив внаслідок створення нових робочих місць, покращення інфраструктури району.

щодо технічної альтернативи 2
Аналогічні обмеженням технічної альтернативи 1.

щодо територіальної альтернативи 1
— дотримання містобудівних умов та обмежень;

— дотримання протипожежних розривів та відстаней між будівлями і спорудами;

— дотримання нормативних розмірів санітарно-захисних зон.

щодо територіальної альтернативи 2
Не розглядається.

9. Належність планованої діяльності до першої чи другої категорії видів діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля (зазначити відповідний пункт і частину статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»)

Планована діяльність відноситься до другої категорії видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля і підлягають оцінці впливу на довкілля — стаття 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», п. 4 «енергетична промисловість», «п.п. 4.1. «зберігання та переробка вуглеводної сировини (газу природного, газу сланцевих товщ, газу, розчищеного у нафті, газу централь-но-басейнового типу, газу (метану) вугільних родовищ, конденсату, нафти, бітуму нафтового, скрапленого газу)» та «п.п. 4.2. «поверхнєве та підземне зберігання вишконого палива чи продуктів їх переробки на площі 500 квадратних метрів і більше або об'єднанні (для рідких та газоподібних) 15 кубічних метрів і більше».

10. Наявність підстав для здійснення оцінки трансграничного впливу на довкілля (в тому числі наявність значного негативного трансграничного впливу на довкілля та перелік держав, до яких може застосуватися процедура оцінки впливу на довкілля)

Підстави для здійснення оцінки трансграничного впливу на довкілля планованої діяльності відсутні.

11. Планований обсяг досліджень та рівень деталізації інформації, що підлягає включенню до Звіту з оцінки впливу на довкілля
Відповідно до ст. 6 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» №2059-VIII від 23 травня 2017 року.

12. Процедура оцінки впливу на довкілля та можливості для участі в ній громадськості
Планована суб'єктом господарювання діяльність може мати значний вплив на довкілля і, отже, підлягає оцінці впливу на довкілля відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля». Оцінка впливу на довкілля - це процедура, що передбачає:

— підготовку суб'єктом господарювання Звіту з оцінки впливу на довкілля;

— проведення громадського обговорення планованої діяльності;

— аналіз уповноваженим органом Звіту з оцінки впливу на довкілля, будь-якої додаткової інформації, яку надає суб'єкт господарювання, а також інформації, отриманої від громадськості під час громадського обговорення, під час здійснення процедури оцінки трансграничного впливу, іншої інформації;

— надання уповноваженим органом мотивованого висновку з оцінки впливу на довкілля, що враховує результати аналізу, передбаченого абзацом п'ятим цього пункту;

— врахування висновку з оцінки впливу на довкілля у рішеннях про провадження планованої діяльності, видячі з точки зору екології та природних ресурсів Одеської ОДА.

15. Усі зауваження і пропозиції громадськості до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до Звіту з оцінки впливу на довкілля, необхідно надіслати до

Департаменту екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації.

Почтова адреса: 65107, м. Одеса, вул. Канатна, 83.

Електронна адреса: ecolog@odessa.gov.ua, [телефон:](tel:+380972834505) (048) 728-35-05; (048) 728-34-58. Контактна особа: начальник відділу оцінки впливу на довкілля, земельних ресурсів, біоресурсів та заповідної справи Департаменту екології та природних ресурсів Одеської ОДА — Шевченко Наталія Ігорівна.

ривання звіту з оцінки впливу на довкілля.

На стадії громадського обговорення Звіту з оцінки впливу на довкілля протягом щонайменше 25 робочих днів громадськості надається можливість надавати будь-які зауваження і пропозиції до звіту з оцінки впливу на довкілля та планованої діяльності, а також взяти участь у громадських слуханнях.

Детальніше про процедуру громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля буде повідомлено в оголошенні про початок громадського обговорення.

13. Громадське обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до Звіту з оцінки впливу на довкілля

Протягом 20 робочих днів з дня оприлюднення цього повідомлення на офіційному веб-сайті уповноваженого органу громадськості має право надати уповноваженому органу, зазначеному у пункті 15 цього повідомлення, зауваження і пропозиції до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до Звіту з оцінки впливу на довкілля.

Надаючи такі зауваження і пропозиції, вказати реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля. Це значно спростить процес реєстрації та розглядати ваших зауважень і пропозицій.

У разі отримання таких зауважень і пропозицій громадськості вони будуть розміщені в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля та передані суб'єкту господарювання (протягом трьох робочих днів з дня їх отримання). Особи, що надають зауваження і пропозиції, своїм підписом засвідчують свою згоду на обробку їх персональних даних. Суб'єкт господарювання під час підготовки Звіту з оцінки впливу на довкілля зобов'язаний врахувати повністю, врахувати частково або об'єднано відхилення зауваження і пропозиції громадськості, надані у процесі громадського обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля. Детальна інформація про це включиться до звіту з оцінки впливу на довкілля.

14. Рішення про провадження планованої діяльності
Відповідно до законодавства, рішенням про провадження даної планованої діяльності буде:

Висновок з оцінки впливу на довкілля, Дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, Дозвіл на початок будівництва.

(Вид рішення відповідно до частини першої статті 11 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»)

що видаються **Департаментом екології та природних ресурсів Одеської ОДА**.

Державною інспекцією архітектури та містобудування України, (орган, до повноважень якого належить прийняття такого рішення).

15. Усі зауваження і пропозиції громадськості до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до Звіту з оцінки впливу на довкілля, необхідно надіслати до

Департаменту екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації.

Почтова адреса: 65107, м. Одеса, вул. Канатна, 83.

Електронна адреса: ecolog@odessa.gov.ua, [телефон:](tel:+380972834505) (048) 728-35-05; (048) 728-34-58. Контактна особа: начальник відділу оцінки впливу на довкілля, земельних ресурсів, біоресурсів та заповідної справи Департаменту екології та природних ресурсів Одеської ОДА — Шевченко Наталія Ігорівна.

свої знання з української мови. На виставці-продажу кожен міг помилуватися унікальними виробами професійних майстрів та придбати те, що припало до душі. Аквагрим, чудові майстер-класи з художнього розпису в південному стилі, витинанки, ляльки-мотанки, ліплення з глини, вироби з бісеру, художня обробка дерева і багато іншого запропонували дітям Одеської обласної центру української мистецтва Антоніна Димова, Тамара Білогазова, Ліза Лісютіна, Елізавета Лісютіна, Тетяна Аргатюк, Лілія Ліптушенко і Володимир Насипайко.

Своєрідною фотозоною стала мінівиставка робіт із дерева херсонця Олександра Кудикінського-Семенченка.

Яскраві виступи колективів та солістів полонили глядчів, змушували їх підсвічувати, підтанцювати й вітати вдячними аплодисментами. Любов Бегу — солістка Новоселівського будинку культури Білгород-Дністровського району, Анна Недельчева та Дарія Обертун-Недова — представниці Всеукраїнського центру болгарської культури, фольклорний ансамбль «Джерела» Одеського

фахового коледжу мистецтв ім. К.Ф. Данькевича (наставниця — заслужений працівник культури України Жанна Козаченко), зразковий художній хореографічний колектив «Діти Паланти» (керівник — відмінник освіти України Галина Дігузова), Михайло Левіцький, Світлана Рубанович, вокальний гурт «Загравач» (керівниця — Валентина Прокурор), дует «Сонячний вітер» Одеського обласного центру української культури, хор «Польські квіти» Одеського імені Адама Міцкевича відділення спілки поляків України — були неперевершеними!

Захід відбувся за ініціативи Українського інституту національної пам'яті, ГО «Кримські татари Одещини», ГО «ЕКО Безрезань», ГО «Центр розвитку сучасної культури» за підтримки Одеської обласної ради, департаменту культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини Одеської обласної державної адміністрації, ГО «Десяте квітня» та Агентства ООН у справах біженців в Україні.

Безсумнівно, що такий формат співпраці й взаємодії має значний потенціал для подальшого розвитку, оскільки дає можливість презентувати розмаїття та єдність народу України, унаочувати напрацювання та активності громадського сектора, ділитися творчими здобутками професіоналів та аматорів.

А гурт «Друже Музико» (Форматція патріотичного позитиву) завершив перший фестиваль «Чорноморський степ» на ноті найвищого драйву.

Яросла РІЗНИКОВА.

«Чорноморський степ» на ноті найвищого драйву.

Безсумнівно, що такий формат співпраці й взаємодії має значний потенціал для подальшого розвитку, оскільки дає можливість презентувати розмаїття та єдність народу України, унаочувати напрацювання та активності громадського сектора, ділитися творчими здобутками професіоналів та аматорів.

Яросла РІЗНИКОВА.

«Чорноморський степ» на ноті найвищого драйву.

Безсумнівно, що такий формат співпраці й взаємодії має значний потенціал для подальшого розвитку, оскільки дає можливість презентувати розмаїття та єдність народу України, унаочувати напрацювання та активності громадського сектора, ділитися творчими здобутками професіоналів та аматорів.

Яросла РІЗНИКОВА.

«Чорноморський степ» на ноті найвищого драйву.

Безсумнівно, що такий формат співпраці й взаємодії має значний потенціал для подальшого розвитку, оскільки дає можливість презентувати розмаїття та єдність народу України, унаочувати напрацювання та активності громадського сектора, ділитися творчими здобутками професіоналів та аматорів.

Яросла РІЗНИКОВА.

«Чорноморський степ» на ноті найвищого драйву.

Безсумнівно, що такий формат співпраці й взаємодії має значний потенціал для подальшого розвитку, оскільки дає можливість презентувати розмаїття та єдність народу України, унаочувати напрацювання та активності громадського сектора, ділитися творчими здобутками професіоналів та аматорів.

Яросла РІЗНИКОВА.

«Чорноморський степ» на ноті найвищого драйву.

Безсумнівно, що такий формат співпраці й взаємодії має значний потенціал для подальшого розвитку, оскільки дає можливість презентувати розмаїття та єдність народу України, унаочувати напрацювання та активності громадського сектора, ділитися творчими здобутками професіоналів та аматорів.

Яросла РІЗНИКОВА.

«Чорноморський степ» на ноті найвищого драйву.

Безсумнівно, що такий формат співпраці й взаємодії має значний потенціал для подальшого розвитку, оскільки дає можливість презентувати розмаїття та єдність народу України, унаочувати напрацювання та активності громадського сектора, ділитися творчими здобутками професіоналів та аматорів.

Яросла РІЗНИКОВА.

«Чорноморський степ» на ноті найвищого драйву.

Безсумнівно, що такий формат співпраці й взаємодії має значний потенціал для подальшого розвитку, оскільки дає можливість презентувати розмаїття та єдність народу України, унаочувати напрацювання та активності громадського сектора, ділитися творчими здобутками професіоналів та аматорів.

Яросла РІЗНИКОВА.

«Чорноморський степ» на ноті найвищого драйву.

Безсумнівно, що такий формат співпраці й взаємодії має значний потенціал для подальшого розвитку, оскільки дає можливість презентувати розмаїття та єдність народу України, унаочувати напрацювання та активності громадського сектора, ділитися творчими здобутками професіоналів та аматорів.

Яросла РІЗНИКОВА.

«Чорноморський степ» на ноті найвищого драйву.

Безсумнівно, що такий формат співпраці й взаємодії має значний потенціал для подальшого розвитку, оскільки дає можливість презентувати розмаїття та єдність народу України, унаочувати напрацювання та активності громадського сектора, ділитися творчими здобутками професіоналів та аматорів.

Яросла РІЗНИКОВА.

«Чорноморський степ» на ноті найвищого драйву.

Безсумнівно, що такий формат співпраці й взаємодії має значний потенціал для подальшого розвитку, оскільки дає можливість презентувати розмаїття та єдність народу України, унаочувати напрацювання та активності громадського сектора, ділитися творчими здобутками професіоналів та аматорів.

Яросла РІЗНИКОВА.

«Чорноморський степ» на ноті найвищого драйву.

Безсумнівно, що такий формат співпраці й взаємодії має значний потенціал для подальшого розвитку, оскільки дає можливість презентувати розмаїття та єдність народу України, унаочувати напрацювання та активності громадського сектора, ділитися творчими здобутками професіоналів та аматорів.

Яросла РІЗНИКОВА.

«Чорноморський степ» на ноті найвищого драйву.

Безсумнівно, що такий формат співпраці й взаємодії має значний потенціал для подальшого розвитку, оскільки дає можливість презентувати розмаїття та єдність народу України, унаочувати напрацювання та активності громадського сектора, ділитися творчими здобутками професіоналів та аматорів.

Яросла РІЗНИКОВА.

«Чорноморський степ» на ноті найвищого драйву.

Безсумнівно, що такий формат співпраці й взаємодії має значний потенціал для подальшого розвитку, оскільки дає можливість презентувати розмаїття та єдність народу України, унаочувати напрацювання та активності громадського сектора, ділитися творчими здобутками професіоналів та аматорів.

Яросла РІЗНИКОВА.

«